

Expunere de motive

Evoluția demografică în România ultimilor ani este extrem de nefavorabilă – natalitatea scade, mortalitatea crește, sporul natural scade, deci populația României se împuținează în fiecare an.

Cele mai recente date ale Institutului Național de Statistică și ale Centrului Național de Statistică și Informatică în Sănătate Publică arată o scădere accentuată a natalității – în anul 2020, comparativ cu anul 2019, numărul născuților vii scade de la 203.109 la 178.609¹, cel mai mic număr de născuți vii din 1930 până în prezent² (scădere de la 9,2‰ la 8,1‰). Scăderea se înregistrează în ambele medii – urban și rural, dar este mai accentuată în mediul urban decât în cel rural.

Dacă se corelează aceste date cu evoluția mortalității în România în aceeași perioadă, care înregistrează o creștere de la 11,7‰ în 2019 la 13,4‰ în 2020, consecințele asupra sporului natural sunt drastice. Și în anul 2019 sporul natural era negativ (-2.6‰), dar în 2020 atinge o valoare negativă record de -5.4‰³.

În plus, vârsta medie a mamei la prima naștere este în continuă creștere, de la 23,7 ani în anul 1990⁴ la 27,5 ani în anul 2020⁵ datorită creșterii nivelului educațional și participării intense a femeilor pe piața muncii.

În condițiile în care evoluția vieții economice post-decembriste către economia de piață face ca modul de a munci al femeilor să înregistreze o orientare a acestora și către activități independente (40% din totalul titularilor/membrilor PFA/II/IF sunt femei, adică un număr de 181.821 la nivelul lunii mai 2022⁶), e nevoie de măsuri de stimulare a natalității care să protejeze toate femeile însărcinate fără discriminare în funcția de modul de organizare fiscală a muncii, dar și de încurajare a antreprenoriatului.

¹ Mișcarea naturală a populației. Anul 2020 comparativ cu anul 2019. Buletin informativ nr. 10/2020, Institutul Național de Sănătate Publică, Centrul Național de Statistică și Informatică în Sănătate Publică. ISSN 1223-0375.

² Evenimente demografice în anul 2020. Institutului Național de Statistică, 2020. ISSN 2457-3078.

³ Mișcarea naturală a populației. Anul 2020 comparativ cu anul 2019. Buletin informativ nr. 10/2020, Institutul Național de Sănătate Publică, Centrul Național de Statistică și Informatică în Sănătate Publică. ISSN 1223-0375.

⁴ România: un secol de istorie – date statistice. Editura Institutului Național de Statistică, 2018. ISBN 978-606-8590-17-2.

⁵ Evenimente demografice în anul 2020. Institutului Național de Statistică, 2020. ISSN 2457-3078.

⁶ <https://www.onrc.ro/index.php/ro/statistici?id=247>

E necesar ca și femeile antreprenor care desfășoară muncă sub forma activităților independente să poată beneficia în timpul sarcinii de aceeași protecție oferită salariaților cu raporturi de muncă cu un angajator, atâta timp cât plătesc contribuții în acest sens și sunt îndeplinite condiții în vederea asigurării protecției.

În acest sens, în perioada martie-aprilie 2022 am realizat o sondare a modalității în care casele de asigurări de sănătate județene au interpretat legislația care era în vigoare până la data de 31.07.2021 și care a prevăzut expres persoanele fizice asigurate facultativ printre categoriile de persoane pentru care se stabilește baza de calcul pentru indemnizația de risc maternal. Acest aspect rezultă din includerea expresă în cuprinsul art. 10 alin. (7) din OUG nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate atât a mențiunilor privind drepturile acestor categorii de persoane, pe de-o parte, cât și a mențiunilor privind beneficiul concediului de risc maternal, pe de altă parte.

Unele CJAS-uri au interpretat în nota mai sus menționată (50%) și au acordat concediu și indemnizație de risc maternal, unele CJAS-uri au interpretat contrar (38%) și au respins dosarele depuse, iar 12% nu au trimis un răspuns. ceea ce în final a determinat o modificare a legislației prin eliminarea posibilității asiguraților facultativi de a beneficia de concediul de risc maternal prin OUG nr. 74/2021.

Această modificare este nefericită în condițiile în care este necesară o corectă transpunere a art. 8 alin. (4) din Directiva 2010/41/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind aplicarea principiului egalității de tratament între bărbații și femeile care desfășoară o activitate independentă și de abrogare a Directivei 86/613/CEE a Consiliului, care prevede că statele membre trebuie să ia măsurile necesare pentru a se asigura că femeile care desfășoară o activitate independentă au acces la orice servicii existente care oferă înlocuiri temporare sau la orice servicii sociale naționale existente. Directiva a fost transpusă parțial și deficitar, prin OUG nr. 68/2014, neexistând *de jure* la acest moment dreptul la concediu de risc maternal pentru femeile care desfășoară activități independente, organizate sub formă de PFA etc.

Astfel, având în vedere cele anterior menționate, pentru stimularea natalității, pentru încurajarea antreprenoriatului, dar și în vederea unei corecte transpuneri a Directivei 2010/41/UE, evitând un eventual risc de infringement, prezenta inițiativă legislativă conferă și persoanelor asigurate facultativ potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (2) din OUG nr. 158/2005 dreptul la concediu de risc maternal, cu solicitarea firească a unui stagiu de asigurare minim, astfel încât să nu se producă dezechilibre între interesul public și cel privat, iar unele persoane să se asigure facultativ exclusiv pentru acest beneficiu, urmând ca ulterior să renunțe la asigurarea facultativă.

inițiatori:

Deputat Murariu Oana - USR
Deputat Țoiu Oana-Silvia - USR
Senator Dinică Silvia - USR

Lege pentru modificarea art. 10 alin. (7) și art. 31 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate

Nr.	Deputat/Senator	Grup parlamentar	Semnătura
1	BLAGA DANIEL	USR	
2	Bodea Clăpăi Alexandru	USR	
3	Andrei Marius Mițode	USR	
4.	Diana Șofca	USR	
5.	Seidler Cristian Gabriel	USR	
6.	Emmanuel Ungureanu	USR	
	Răduanu Bogdan	USR	
7	Ștefan Ștefan	USR	
8	Dan Barna	USR	
10	Neagu Lenisa-Elena	USR	
11	VIOREL BĂLTAȘIU	USR	
12	Todosia Benjamin	USR	
13	ȘTEFAN IULIAN CORNEA	USR	
14	ALIN APOSTOL	USR	
15	CRISTIAN BRIAN	USR	
16	RADU CIORCIU	USR	
17	GIURGIU ADRIAN	USR	
18	Anca DRAGU	USR	
19.	CȘEP EVA ANDREA	USR	

Lege pentru modificarea art. 10 alin. (7) și art. 31 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate

Nr.	Deputat/Senator	Grup parlamentar	Semnătura
	Bulcăi Demo Ștefan	PSD	